

Kungsbacka kommun

Granskning av årsredovisning 2022

Building a better
working world

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	4
2.1. Bakgrund.....	4
2.2. Syfte, revisionsfrågor och avgränsning.....	4
2.3. Genomförande	5
3. Granskningsresultat	6
3.1. Förvaltningsberättelse	6
3.2. Räkenskaper	11

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kungsbacka kommun granskat årsredovisningen för 2022. Uppdraget utgör en obligatorisk del av den årliga granskningen.

Syftet med granskningen är att bedöma om årsredovisningen är upprättad enligt lag och god redovisningssed samt om resultaten är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

Vår sammanfattande bedömning är:

- ▶ Att årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad enligt gällande regelverk
- ▶ Inga väsentliga avvikelser från god redovisningssed föreligger vad gäller årsredovisningens bild av verksamhetens ekonomiska resultat, budgetutfall, finansiering och ekonomiska ställning, med undantag av redovisning av pensioner och finansiell leasing.
- ▶ Att förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.
- ▶ Att utfallen i årsredovisningen i allt väsentligt är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i ett finansiellt perspektiv.
- ▶ Att utfallen i årsredovisningen är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i ett verksamhetsperspektiv.

Årets resultat, 756,4 mnkr är 555,4 mnkr högre än budget, 292,3 mnkr högre än föregående år och innebär att kommunen efterlever balanskravet.

Viktigare iakttagelser som gjorts under granskningen är:

- ▶ Kommunen redovisar pensioner intjänade före 1998 som en avsättning i balansräkningen vilket i enlighet med gällande lagstiftning istället skall redovisas som en ansvarsförbindelse. Vår bedömning är att den felaktiga redovisningen är av betydande storlek och att räkenskaperna därför inte ger en rättvisande bild i enlighet med gällande lagstiftning.
- ▶ Avsnittet som beskriver "Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning" kan kompletteras med tydligare beskrivningar över:
 - hur finansiella risker hanterats och
 - uppföljning av fullmäktiges riktlinjer för förvaltningen av pensionsmedellakttagelsen kvarstår från tidigare år.
- ▶ Avsnittet som beskriver händelser av väsentlig betydelse kan kompletteras med upplysningar om belopp för större investeringar. lakttagelsen kvarstår från tidigare år.

- ▶ Avsättning för återställning av deponi Barnamossen uppgår till 65 mnkr. Beloppet är hänförligt till en extern värdering som utförts 2015 och som angav ett spann mellan 28-129 mnkr utifrån framtida händelser. Någon ny extern bedömning är inte gjort per 2022-12-31.
- ▶ Kommunen tillämpar inte RKR R 5 Leasing fullt ut. Koncerninterna hyresavtal upprättade före 2020 redovisas inte som finansiell leasing i de fall där det är aktuellt.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi:

- ▶ Att förvaltningsberättelsen ses över och kompletteras med upplysningar gällande:
 - Avsnittet som beskriver ”Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning”, komplettering med tydligare beskrivningar över:
 - hur finansiella risker hanterats och
 - uppföljning av fullmäktiges riktlinjer för förvaltningen av pensionsmedel
 - Avsnittet som beskriver händelser av väsentlig betydelse, komplettering med upplysningar om belopp för större investeringar
- ▶ Att kommunen upprättar en rutin i syfte att säkerställa att det görs en förnyad extern bedömning för avsättningar för återställande av deponier vid varje årsbokslut
- ▶ Att kommunen fortsätter arbetet med anpassning till RKR R 5 och redovisa relevanta koncerninterna avtal som finansiell leasing.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I Lag om kommunal redovisning (LKBR) regleras externredovisningen för kommuner och regioner. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Revisionsobjekt är Kommun som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning, ska den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer och granskas i Kungsbacka kommun inom ramen för den grundläggande granskningen.

2.2. Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag om kommunal bokföring och redovisning. Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (12 kap. 2 §) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet, vilket sker inom ramen för revisionsberättelsen.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Är årsredovisningen upprättad enligt gällande regelverk (LKBR och RKR)?
- ▶ Finns väsentliga avsteg från god redovisningssed i kommuner vad gäller årsredovisningens beskrivningar av verksamhetens ekonomiska resultat, budgetutfall, finansiering och ekonomiska ställning?
- ▶ Är förvaltningsberättelsen förenlig med årsredovisningens övriga delar?
- ▶ Efterlever kommunen kommunallagens krav på en ekonomi i balans?
- ▶ Är utfallen helt förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i ett finansiellt perspektiv?
- ▶ Är utfallen helt förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i ett verksamhetsperspektiv?

Granskningen innebär en bedömning av om årsredovisningens innehåll motsvarar normgivning och att de redovisade utfallen är förenliga med kommunallagen och kommunens egna styrdokument. Kriterierna bedömningarna hämtas från:

- ▶ Kommunallagen (KL)
- ▶ Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- ▶ Rekommendationer från rådet för kommunal redovisning (RKR)
- ▶ Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

- ▶ Fullmäktiges budget

2.3. Genomförande

Granskningen omfattar:

- ▶ Förvaltningsberättelsen
- ▶ Resultaträkning
- ▶ Balansräkning
- ▶ Kassaflödesanalys
- ▶ Sammanställda räkenskaper
- ▶ Drift- och investeringsredovisning
- ▶ Noter

Granskningen har utförts enligt *God revisionsred i kommunal verksamhet 2018*, SKR.

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma.

Granskningen har påbörjats innan årsredovisningen slutligt fastställts. Iakttagelser som gjorts under granskningen har löpande kommunicerats och helt/delvis beaktats av kommunens ekonomiavdelning. Granskningen har gjorts med utgångspunkt från det utkast till årsredovisning som erhållits den 27 februari 2023.

3. Granskningsresultat

3.1. Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen ska i och med införandet av LKBR och RKR R15 Förvaltningsberättelse ha följande underrubriker:

- Översikt över verksamhetens utveckling
- Den kommunala koncernen
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten
- God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat
- Väsentliga personalförhållanden
- Förväntad utveckling

Om inte annat anges i R15 ska under varje huvudrubrik upplysningar lämnas om så väl kommunen som juridisk person och som koncern.

Bedömning: Vi bedömer att förvaltningsberättelsens disposition ligger i linje med LKBR och RKR R15.

3.1.1. Översikt över verksamhetens utveckling

Utvecklingen ska redovisas genom att aktuellt år jämförs med tidigare år och väsentliga förändringar kommenteras. Det gäller såväl utvecklingen sedan föregående år som längre trender. Lämpligtvis sker redovisningen i tabellform.

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningen av verksamhetens utveckling är i enlighet med LKBR och RKR R 15.

3.1.2. Den kommunala koncernen

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en översiktlig beskrivning av de enheter som ingår i den kommunala koncernen. Upplysningar ska också lämnas om privata utförare om de är av väsentlig betydelse. Beskrivningen kan ske med stöd av ett eller flera organisationsscheman/tablåer.

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningen av den kommunala koncernen är i enlighet med LKBR och RKR R15.

3.1.3. Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om sådana förhållanden som inte redovisas i balansräkningen eller i resultaträkningen men som är viktiga för bedömningen av den kommunala koncernens och kommunens resultat eller ekonomiska ställning.

Övrigt krav på innehåll i detta avsnitt är:

- Analys av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer samt vidtagna åtgärder. Upplysningar ska särskilt lämnas för finansiella risker och hur de hanterats.
- Upplysningar om de totala pensionsförpliktelserna för kommunkoncernen och kommunen samt en uppföljning av fullmäktiges riktlinjer för förvaltningen av pensionsmedel enligt normerat schema.
- Ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet kan också redovisas i avsnittet

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningen i avsnittet "Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning" i allt väsentligt följer LKBR och RKR R15. Vi kan dock likt föregående år konstatera att avsnittet kan kompletteras med tydligare beskrivningar över:

- hur finansiella risker hanterats och
- uppföljning av fullmäktiges riktlinjer för förvaltningen av pensionsmedel

3.1.4. Händelser av väsentlig betydelse

Upplysning ska lämnas om hur händelser av väsentlig betydelse påverkar de finansiella rapporterna. Upplysningen kan exempelvis innehålla beskrivningar utifrån nettoinvesteringar, skulder, intäkter, kostnader, och årets resultat. Exempel på händelser kan vara:

- Köp, försäljning, etablering och nedläggning av verksamhet
- Omstruktureringar
- Ingångna avtal med väsentlig påverkan på verksamheten
- Större investeringar
- Betydande rättstvister

Bedömning: Vi bedömer att redovisningen av händelser av väsentlig betydelse i allt väsentligt följer LKBR och RKR R15. Vi kan dock konstatera att avsnittet kan kompletteras med upplysningar om belopp för större investeringar. Iakttagelsen kvarstår från tidigare år.

3.1.5. Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om väsentliga aspekter avseende styrning, uppföljning och intern kontroll för den kommunala koncernen och kommunen. Avsnittet kan beskriva:

- Ansvarsstruktur – styrenheter
- Centrala styrdokument
- Mål, budget och ramar

- Planering, uppföljning och uppsikt
- Intern kontroll

Bedömning: Vi bedömer att redovisningen av styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten är i enlighet med LKBR och RKR R15.

3.1.6. God ekonomisk hushållning

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om mål och riktlinjer med betydelse för god ekonomisk hushållning (enligt kommunallagens 11 kap. 6 § första och andra stycket) uppnåtts och följts. Revisorerna ska bedöma om utfallen i årsredovisningen är förenliga med fullmäktigemålen.

Syftet med dessa krav är att politikerna med hjälp av målstyrning och måluppföljning ska styra kommunen mot ändamålsenlighet och effektivitet.

Mål för god ekonomisk hushållning omfattar både finansiella mål och verksamhetsmål. Det är endast mål inom ramen för god ekonomisk hushållning, fastställda av kommunfullmäktige, som är obligatoriska att utvärdera och bedöma i delårsrapport och årsbokslut. Från och med 2019 ska även mål för kommunens bolag utvärderas med återkoppling till kommunfullmäktige. Inicialt är det kommunstyrelsen som i förvaltningsberättelsen ska utvärdera uppfyllelsen av de mål kommunfullmäktige fastställt. Därefter ska revisorerna på basis av kommunstyrelsens utvärdering samt sin egen granskning av delårsrapport och årsredovisning bedöma uppfyllelsen av de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Balanskravet, det vill säga kravet på balans mellan intäkter och kostnader, är centralt för god ekonomisk hushållning. Sett över en inte allt för lång tid måste kommunen ha balans mellan intäkter och kostnader för att nå en god ekonomisk hushållning. Avstämning av balanskravet ska göras i delårsrapport och årsredovisning.

Kommunfullmäktige har i budget 2022 formulerat tre områden (ekonomi, politisk inriktning och samhälle) med tillhörande mål och mått samt krav som ska bidra till att god ekonomisk hushållning uppfylls. Resultatet inom respektive område anses godtagbart när minst hälften av de tillhörande nyckeltalen motsvarar de definierade kraven. För att uppnå god ekonomisk hushållning ska minst två av de tre områdena vara på godtagbar nivå utifrån satta krav.

3.1.6.1 Måluppfyllelse

Område *ekonomi* utgår från två mått; finansiering av investeringar respektive soliditet. Utvärderingen i årsredovisningen visar att måtten uppnås. Den genomsnittliga lånefinansieringsgraden av investeringar de senaste tre åren uppgår till 15 procent. Kommunen når därmed målsättningen att inte ha lånefinansieringsgrad som överstiger 40 procent. Soliditeten för kommunkoncernen uppgår till 31,5 procent. Indikatorn om att soliditeten för året ska vara lika med eller överstiga den genomsnittliga soliditeten för treårsperioden uppnås. Detta eftersom den genomsnittliga soliditeten för treårsperioden uppgår till 28,1 procent. Måtten är därmed uppnådda och resultatet är på godtagbar nivå.

Området *politisk inriktning* utgår från två mått; dels hur de kommunövergripande målen uppfylls, dels hur ägardirektiven efterlevs. För det kommunövergripande målet är kravet att måluppfyllelsen är oförändrad eller förbättrad under mandatperioden. I årsredovisningen görs ingen tydlig bedömning avseende måluppfyllelsen. Det saknas en bedömningsskala för att värdera måluppfyllelsen.

Gällande efterlevnad av ägardirektiven framgår att Eksta Bostads AB uppfyller delar av ägardirektiven, men att det finns avvikelser gällande de finansiella kraven i ägardirektivet. Bolaget når inte kravet vad gäller soliditet. Soliditeten motsvarar 16,1 procent medan ägardirektivets krav är 20 procent. Det uppges att ökningen i bostadsproduktionen medför svårigheter att samtidigt behålla soliditeten. Bolagets direktavkastning är 4,9 procent och når inte upp till ägardirektivets krav på 6 procent.

För område *samhälle* utgår utvärderingen från Rådet för Kommunal Analys nyckeltal för genomförande av Agenda 2030. Måttet innebär att Kungsbacka ska vara bland de 25 procent bästa i Sverige, alternativt kan uppvisa en trend som ligger i linje med eller över alla kommuners ovägda medel under senaste fyraårsperioden. Av utvärderingen vad gäller område *samhälle* framkommer att 15 av de 17 globala målen är mätbara för kommuner. För 12 av målen är Kungsbacka antingen bland de 25 procent bästa kommunerna alternativt uppvisar en trend som är i linje med eller över alla kommuner ovägda medel under den senaste fyraårsperioden. Måtten uppnås därmed.

I årsredovisningen gör kommunstyrelsen bedömningen att majoriteten av nyckeltalen inom respektive område (ekonomi, politisk inriktning och samhälle) uppfylls. Kommunstyrelsens samlade bedömning är också att kommunen uppfyller kraven på god ekonomisk hushållning utifrån kommunfullmäktiges definition.

Bedömning: Vi har översiktligt, enligt kommunallagen, granskat om resultatet är förenligt med fullmäktiges beslut om mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Kommunstyrelsen gör i årsredovisningen bedömningen att kommunen uppnår god ekonomisk hushållning 2022. Av årsredovisningen framgår att samtliga nyckeltal inom område ekonomi är uppfyllda samt att balanskravet uppnås.

Vi anser dock att det inte framgår tydligt av årsredovisningen att minst hälften av nyckeltalen inom området politisk inriktning är uppnådda. Avseende politisk inriktning anser vi att måttet för de kommunövergripande målen inte går att utvärdera eftersom det saknas en bedömningsskala för att värdera om måluppfyllelsen är oförändrad eller förbättrad under mandatperioden.

Vidare anser vi bedömningen avseende måttet efterlevnad av ägardirekt är otydlig. Trots att Eksta inte når upp till kraven på direktavkastning eller soliditet gör kommunen bedömningen att bolaget uppfyllt ägardirektivet. Det framgår inte vad bedömningen grundar sig på. Eftersom områdena ekonomi och samhälle är på godtagbar nivå så påverkar detta inte helhetsbedömningen.

Vi bedömer således, utifrån avrapporteringen i årsredovisningen, att resultatet i allt väsentligt är förenligt med de mål som fullmäktige fastställt. Vi delar styrelsens bedömning att god ekonomisk hushållning uppnåtts.

3.1.7. Avstämning av balanskravet

Balanskravet innebär att kommunens budget och årliga utfall ska vara positiva och att underskott ska återställas kommande år, såvida kommunfullmäktige inte beslutar om annat och hänvisar till "synnerliga skäl". Beräkningen av balanskravsresultatet, som är kopplat till kommunallagens bestämmelser, ska i förvaltningsberättelsen följa ett föreskrivet schema.

Avstämning mot balanskravet:

Mnkr	2022
Årets resultat enligt resultaträkningen	756
Justering för realisationsvinster	-16
Pensionsförpliktelser intjänade före 1998	-42
Positivt balansresultat	698

Bedömning: Vi bedömer att kommunens redovisning och beräkning innebär att balanskravet är uppfyllt.

3.1.8. Väsentliga personalförhållanden

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om väsentliga personalförhållanden i den kommunala koncernen och kommunen, bland annat ska upplysningar om de anställdas frånvaro på grund av sjukdom under räkenskapsåret lämnas.

Uppgifter om personalen, sjukfrånvaro och jämställdhet redovisas i avsnittet: Väsentliga personalförhållanden.

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningen av väsentliga personalförhållanden i allt väsentligt följer LKBR och RKR R15.

3.1.9. Förväntad utveckling

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om kommunens och koncernens förväntade utveckling. Upplysningarna ska avse dels vad som faktiskt är känt om framtiden, dels förväntningar som finns och som är baserade på konkreta kända förhållanden som berör koncernen och kommunen direkt eller indirekt. De risker och osäkerhetsfaktorer som är förknippade med dessa förhållanden ska kommenteras.

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningen av kommunens förväntade utveckling i allt väsentligt följer LKBR och RKR R15.

3.2. Räkenskaper

3.2.1. Årets resultatutfall

Årets resultat uppgår till 756,4 mnkr vilket är 555,4 mnkr högre än budgeterat resultat om 201 mnkr. Upplysning i budgetdokumentet om förväntat resultat från exploateringsverksamheten uppgick till 265 mnkr. Vid jämförelse av årets resultatutfall med budget inklusive exploateringsverksamheten, kan vi konstatera att resultatutfallet om 756,4 mnkr är 290,4 mnkr högre än det totalt budgeterade resultatet om 466 mnkr. Avvikelsen förklaras främst av ökade skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning om 192 mnkr. Nämnderna redovisar överskott om 105 mnkr vilket främst förklaras av tillfälliga statsbidrag. I årsredovisningen under avsnitt "Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning" återfinns kommunens finansiella analys.

3.2.2. Resultaträkning och balansräkning

Resultat- och balansräkningen har granskats utifrån följsamhet till Lagen om kommunal bokföring och redovisning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning samt god redovisningssed för kommunal verksamhet.

Resultaträkning

3.2.2.1 Analys resultaträkning

Resultaträkningen har granskats utifrån vår genomgång av väsentliga rutiner, kontoanalyser, verifikationsgranskning, avstämning av skatteintäkter samt jämförelse mot utfall föregående år och budget.

3.2.2.1.1 Förändring avsättning för pensioner

Pensionsskulden ska enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning redovisas enligt den så kallade blandmodellen, vilket innebär att endast pensioner intjänade från 1998 ska skuldföras. Tidigare intjänade pensioner ska tas upp som ansvarsförbindelse och inte skuldredovisas i balansräkningen. Från och med 2004 så redovisar kommunen hela pensionsförpliktelsen i balansräkningen. Denna hantering är därmed inte i linje med lag om kommunal bokföring och redovisning. Kommunen har i årsredovisningen upplyst om avsteget mot gällande lagstiftning och även lämnat upplysning om avstegets effekter på resultat- och balansräkning.

3.2.2.2 Utförd dataanalys

Vi har via dataanalys kartlagt väsentliga kostnadsflöden i syfte att identifiera transaktioner som avviker från standardflöde. Vi har stickprovsvis granskat avvikande transaktioner, fakturornas

utformning, kontering, attestering, koppling till verksamheten samt följt upp kostnader mot ramavtal/direktupphandling. Vi har inget väsentligt att rapportera från utförd granskning.

Vår bedömning

Efter genomförda granskningsåtgärder kopplade till både intäkter och kostnader är det vår bedömning att kommunens resultaträkning inte, utöver ovan avsteg gällande redovisning av pensioner intjänade före 1998, omfattar några väsentliga avsteg från god redovisningssed i kommuner eller fel i väsentlig omfattning. Kommunen följer inte lag om kommunal bokföring och redovisning 5 kap 4§, pensionsutbetalningar. Kommunen redovisar pensioner intjänade före 1998 som en avsättning i balansräkningen vilket i enlighet med gällande lagstiftning istället skall redovisas som en ansvarsförbindelse. Vår bedömning är att den felaktiga redovisningen är av betydande storlek och att räkenskaperna därför inte ger en rättvisande bild i enlighet med gällande lagstiftning.

Balansräkning

Balansräkningen har granskats utifrån följsamhet till Lagen om kommunal bokföring och redovisning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning samt i enlighet med god redovisningssed för kommunal verksamhet. Vidare har respektive balanspost avstämts mot bokslutsdokumentation och underbilagor. Genom stickprovskontroller och avstämning mot sidordnade system har kontroll genomförts att poster värderats och periodiserats på ett korrekt sätt.

3.2.2.3 Materiella anläggningstillgångar

3.2.2.3.1 Investeringar

Årets investeringar för kommunen exklusive finansiell leasing uppgick till 867 mnkr. Investeringsbudgeten för året motsvarade 1 110 mnkr vilket innebär en avvikelse på 243 mnkr. Budgetavvikelsen består främst på förskjutningar i tid på en del projekt. Den största investeringen 2022 är Skårby skolan där 143 mnkr investerats under 2022.

3.2.2.3.2 Komponentredovisning

Enligt Rådet för kommunal redovisnings rekommendation R4 Materiella anläggningstillgångar, som har ersatt rekommendation 11.4 Materiella anläggningstillgångar, ska komponentavskrivning tillämpas från och med 2014. Komponentavskrivning innebär att betydande komponenter i en anläggningstillgång ska redovisas var för sig för att förbrukning och nyttjandeperiod ska kunna beaktas och bedömas för enskilda komponenter. Kommunen tillämpar från och med 2016 komponentavskrivning för fastigheter och från och med 2017 komponentredovisning på investeringar i infrastruktur. Under 2018 infördes komponentindelning av vatten- och avloppsanläggningar och 2021 komponentindelade kommunen nya bredbandsanläggningar. Vid utgången av 2021 kvarstod att komponentindela avfall. Kommunen har under året gjort bedömningen att avfall består av en komponent och därmed inte gjort någon komponentindelning av

avfall. Vi har inte anledning att göra annan bedömning. Kommunen lämnar i årsredovisningen upplysning om status för arbetet med komponentredovisning till och med räkenskapsår 2022.

3.2.2.4 *Exploateringsområden*

Exploateringsstillgångar uppgår till 86 mnkr i årsbokslutet. Kommunens bedömning är att inget nedskrivningsbehov föreligger för dessa tillgångar.

Vi har under 2022 följt kommunens hantering i samband med de exploateringsprojekt som pågår samt projekt som har slutredovisats. Vi kan konstatera att kommunen har ett resultat från exploatering om 184 mnkr vilket främst är hänförligt till Aranäs etapp 3 (139 mnkr). Enligt uppgift från kommunen finns det i bokslutet inga ytterligare exploateringsområden som borde intäktsföras. Vår granskning har inte heller identifierat något sådant behov.

3.2.2.5 *Återställande av deponier*

Kommunen har totala avsättningar för återställning av deponier om 195 mnkr. Avsättning för Svinholmen uppgår till 100 mnkr, Barnamossen uppgår till 65 mnkr, avsättning för övriga deponier uppgår till 30 mnkr.

För Svinholmen kan vi konstatera att en avsättning om 100 mnkr är redovisad per 31/12. En kostnadsuppskattning i nivå med avsättningen är utförd av Norconsult i juni 2021.

Avsättning för återställning av deponi Barnamossen uppgår till 65 mnkr och har minskat med under året ianspråktaga kostnader, 0,2 mnkr. Ursprungligt avsatt belopp om 69 mnkr hänförs till en extern värdering från 2015-12-07 som angav ett spann mellan 28–129 mnkr utifrån framtida händelser. Vi kan konstatera att kommunen inte gjort någon förnyad bedömning av kostnaden för återställning per 2022-12-31. Vi rekommenderar därför kommunen att upprätta en rutin för att säkerställa att en förnyad extern bedömning görs vid varje årsbokslut. Då någon ny bedömning inte har gjorts av kommunen är vår uppfattning att avsatt belopp om 65 mnkr är mycket osäkert och att en ny bedömning krävs under 2023 för att få ett adekvat underlag för avsättningens storlek. Notering kvarstår från tidigare år.

Vi rekommenderar kommunen att löpande bedöma storleken på avsättning för återställande av deponierna och i de fall förutsättningar förändras göra erforderliga justeringar. Vi rekommenderar vidare kommunen att upprätta en rutin för att säkerställa att en förnyad extern bedömning görs vid varje årsbokslut.

3.2.2.6 *Finansiell leasing*

Redovisningsrådets rekommendation RKR R5 Leasing anger att ett leasingavtal där de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren skall redovisas som finansiell leasing. Det innebär att objekt som innehåses enligt ett finansiellt leasingavtal skall redovisas som anläggningstillgång i balansräkningen. Förpliktelsen att i framtiden betala leasingavgifter redovisas som skuld i balansräk-

ningen. Från och med 2019 redovisar kommunen leasingavtal avseende fordon med startdatum från 2019-01-01 som finansiell leasing. Det innebär att avtalen återfinns dels som en materiell anläggningstillgång, dels en långfristig skuld. Effekten på resultaträkningen sker i form av avskrivning och ränta. Tidigare avtal redovisas likt tidigare år som operationell leasing. Skälet till detta är att det beloppsmässigt rör sig om mindre värden. De kortare avtalsperioderna gör därtill att gamla avtal kontinuerligt fasas ut.

Hysesavtal för fastigheter har tom 2020 redovisats som operationell leasing. Från 2021 tillämpas RKR R5 på nya externa hyresavtal. Under 2022 har kommunen gjort en genomgång av externa hyresavtal ingångna före 2021 och bedömt om avtalen är att klassificera som finansiella leasingavtal. Samtliga externa hyresavtal överstigande 0,5 mnkr i årshyra har gått igenom. I bokslutet 2022 redovisas finansiella leasingavtal som en tillgång uppgående till totalt 764 mnkr. Posten består av anskaffningsvärde 881 mnkr samt avskrivningar 117 mnkr. Årets förändring av anskaffningsvärdet uppgår till 763 mnkr. Vi har stickprovvis granskat underlag för årets tillkommande poster. I granskningen har vi kontrollerat om redovisning sker till verkligt värde eller till nuvärdet av minimileaseavgifterna. Vidare har vi granskat nuvärdesberäkningarna som ligger till grund för redovisade värden. Vi har vidare stämt av de komponenter som ingår i nuvärdesberäkningarna mot underlag såsom hyresavtal. Vi har inget väsentligt att rapportera från utförd stickprovsgranskning av årets tillkommande poster om 763 mnkr.

Under 2023 kommer en genomgång göras av resterande externa hyresavtal. Även hyresavtal som ingår i koncernen kommer att gås igenom. Koncerninterna avtal har i bokslutet 2022 ej tagits upp som finansiella avtal i kommunens räkenskaper. Kommunens bedömning är att koncerninterna avtal framgår i de sammanställda räkenskaperna tillsammans med uppgifter om avtal samt berörda objekts bokförda värden. Totalt fanns vid utgången av året 44 avtal av olika omfattning och karaktär. Det bokförda värdet i de sammanställda räkenskaperna för dessa fastigheter uppgår till 1,2 mdr. Kommunen följer därmed inte RKR R5 fullt ut vid redovisning av kommunens resultat- och balansräkning. Vi rekommenderar kommunen att fortsätta arbetet med anpassning till RKR R5 och redovisa relevanta koncerninterna avtal som finansiell leasing.

I övrigt har inga andra väsentliga noteringar framkommit i samband med vår granskning.

Vår bedömning

Efter genomförda granskningsåtgärder kopplade till både tillgångar och skulder är det vår bedömning att kommunens balansräkning inte, utöver ovan avsteg gällande redovisning av pensioner intjänade före 1998 och finansiell leasing, omfattar några väsentliga avsteg från god redovisningssed i kommuner, eller fel i väsentlig omfattning.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Vi har granskat att kassaflödesanalysens innehåll i allt väsentligt överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen. Granskningen har inte föranlett några noteringar.

3.2.4. Sammanställda räkenskaper

Kungsbacka kommun upprättar sammanställda räkenskaper (koncernredovisning) för företag där kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande. I koncernredovisningen ingår således hel- eller delägda företag där ägarandelen uppgår till minst 20 procent av röster och kapital.

De sammanställda räkenskaperna omfattar resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys och noter. Vi har granskat gjorda koncernelimineringar stickprovsvis samt analyserat förändringen mellan ingående och utgående eget kapital.

Då kommunens innehav av aktier och andelar i dotterbolag finns i moderbolaget Eksta Bostads AB är det således dess koncernredovisning som konsolideras med kommunen. Vid konsolidering mellan bolagskoncernen och dess bolag har anpassningar gjorts till LKBR samt RKR's rekommendationer.

Vår bedömning

Vi bedömer att de sammanställda räkenskaperna i allt väsentligt är upprättade i enlighet med LKBR och RKR R16 och ge en rättvisande bild av verksamheten och den ekonomiska ställningen för Kungsbacka kommun och dess koncern per den 31 december 2022. Vid granskningen har inga fel av väsentlig karaktär identifierats.

3.2.5. Noter

Vi har granskat de notupplysningar som lämnas med fokus på att fullständiga upplysningar lämnas, att notupplysningarna hänger samman med ovanstående räkningar och att dessa korrekt avspeglar de underliggande räkenskaperna.

Vår bedömning

Vår bedömning är att årsredovisningen i allt väsentligt lämnar tillräckliga tilläggsupplysningar i noter.

3.2.6. Drift- och investeringsredovisning

Vi har granskat drift- och investeringsredovisningarna och dess efterlevnad av LKBR och RKR R 14 Drift- och investeringsredovisning.

Vår bedömning

Vår bedömning är att drift- och investeringsredovisningarna i allt väsentligt är utformade enligt LKBR och RKR R14 Drift- och investeringsredovisning. Vi kan dock konstatera att investeringsredovisningen kan kompletteras med uppgifter om under året avslutade investeringar och dess avstämning mot beslutade eller beräknade totalutgifter.

Göteborg den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Maria Strandberg
Auktoriserad revisor och
Certifierad kommunal revisor

Karin Knutsson
Certifierad kommunal revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Karin Ida Birgitta Knutsson

Certifierad kommunal revisor

Serienummer: 19850226xxxx

IP: 188.150.xxx.xxx

2023-03-23 07:18:48 UTC

MARIA STRANDBERG

Auktoriserad revisor

Serienummer: 19760609xxxx

IP: 81.226.xxx.xxx

2023-03-23 07:38:34 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>